

*Введено в дію Вченою радою БДПУ
протокол №9 від 29.03.2012 р.*

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

«Затверджую»

Ректор університету

_____ проф. В.А. Зарва

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ВИПУСКНІ КВАЛІФІКАЦІЙНІ РОБОТИ
СТУДЕНТІВ (МАГІСТРАНТІВ)**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення розроблено згідно з:

- Законами України «Про освіту» та «Про вищу освіту»;
- Положенням про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту) (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 20 січня 1998 р. № 65);
- Положенням про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах (затверджено наказом Міністерства освіти України від 02 червня 1993 р. № 161);
- Положенням про організацію навчального процесу в Бердянському державному педагогічному університеті (затверджено наказом ректора університету від 2 вересня 2004 р., протокол № 1);
- Положенням про кредитно-модульну систему організації навчального процесу в університеті (затверджено наказом ректора університету від 14 вересня 2010 р., протокол № 1);
- Положенням про європейську кредитно-трансферну систему (затверджено наказом ректора університету від 14 вересня 2010 р., протокол № 1);
- Рекомендацій про порядок створення, організацію і роботу державної екзаменаційної (кваліфікаційної) комісії у вищих навчальних закладах України (лист Міністерства освіти України від 29 грудня 1993 р. № 83-5/1259);
- Статуту Бердянського державного педагогічного університету.

1.2. Положення визначає загальні вимоги до етапів підготовки, змісту, структури, оформлення кваліфікаційних робіт у Бердянському державному педагогічному університеті. Окремі пункти Положення конкретизуються в методичних рекомендаціях випускових кафедр з урахуванням специфіки спеціальностей.

1.3. Положення про організацію виконання та захисту випускних кваліфікаційних робіт є нормативним документом Бердянського державного педагогічного університету, який визначає вимоги до організації виконання та змісту випускних кваліфікаційних робіт випускників усіх освітньо-кваліфікаційних рівнів (ОКР), форм навчання та структурних підрозділів.

1.4. Випускна кваліфікаційна робота (ВКР) є результатом самостійної індивідуальної навчальної діяльності студента (магістранта), що підсумовує повне виконання ним навчального плану підготовки за відповідним освітньо-кваліфікаційним напрямом підготовки та спеціальністю. ВКР виконуються на завершальному етапі навчання студентів (магістрантів) в університеті за відповідним освітньо-кваліфікаційним рівнем і передбачають:

- систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності та застосування їх під час виконання конкретних наукових, технічних, економічних, виробничих та інших завдань;
- розвиток навичок самостійної дослідної роботи й оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних з темою кваліфікаційної роботи.

1.5. Випускна кваліфікаційна робота ОКР «бакалавр» – самостійно виконане дослідження студента, яке свідчить про вміння автора працювати з літературою, узагальнювати й аналізувати фактичний матеріал, використовувати теоретичні знання і практичні навички, отримані під час оволодіння відповідною освітньо-професійною програмою, має містити елементи наукового пошуку.

Випускна кваліфікаційна робота ОКР «спеціаліст» – самостійно виконана дослідна робота студента, яка передбачає авторське бачення проблеми, можливості її дослідження та розв'язання. Робота свідчить про вміння автора проводити емпіричне дослідження, опрацьовувати та аналізувати отримані результати, формулювати аргументовані висновки.

Випускна кваліфікаційна робота ОКР «магістр» – самостійно виконана науково-дослідна робота студента, головною метою і змістом якої є наукові дослідження з актуальних питань теоретико-прикладного або прикладного характеру за профілем підготовки.

1.6. Випускна кваліфікаційна робота виконується українською мовою, у т.ч. роботи з іноземних мов (крім робіт із мов національних меншин України).

Як виняток, наказом ректора дозволяється написання випускної кваліфікаційної роботи

російською мовою, якщо наукової та методичної літератури з цієї проблематики українською мовою недостатня кількість.

2. НАУКОВІ КЕРІВНИКИ І КОНСУЛЬТАНТИ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

2.1. Наукові керівники ВКР призначаються з числа професорів і доцентів для ОКР «магістр», професорів, доцентів і старших викладачів для ОКР «спеціаліст», «бакалавр», а також висококваліфікованих спеціалістів виробництва.

2.2. За одним керівником може одночасно закріплюватися не більше восьми випускних робіт освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», не більше восьми випускних робіт освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст», не більше п'яти випускних робіт освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр».

2.3. Наукові керівники зобов'язані обговорити зі студентом (магістрантом) план ВКР, запропонувати перелік основної літератури, надати рекомендації щодо написання роботи та ознайомити студента (магістранта) з порядком її захисту; визначають час, форми та методи проведення консультацій. Керівник контролює хід виконання ВКР на всіх її етапах (у тому числі й під час проходження студентом (магістрантом) переддипломної практики). При серйозному відставанні від плану-графіка, а також при виникненні утруднень у ході роботи над ВКР керівник має негайно доводити до відома (у письмовому вигляді) завідувача випускової кафедри і директорат (деканат). По закінченню роботи керівник дає студенту (магістранту) відгук.

2.4. Науковий консультант надає допомогу студенту (магістранту) з усіх теоретичних та методичних питань ВКР, бере участь у погодженні теми та плану ВКР, надає рекомендації до пошуку та вивчення додаткової літератури, допомагає в отриманні консультацій в інших фахівців за темою ВКР, контролює графік виконання ВКР та відповідність вимогам щодо її оформлення.

2.5. Науковий керівник та консультанти (за спеціалізацією випускника) повинні допомогти студенту (магістранту) визначити найбільш ефективні рішення, всебічно стимулювати творчість і самостійність при виконанні ним ВКР.

3. ТЕМАТИКА ВИПУСКНИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

3.1. Тематика ВКР визначається випусковими кафедрами. Вона повинна бути актуальною, відповідати сучасному розвитку науки, освіти і виробництва. Тематика має бути досить різноманітною з тим, щоб надати студентам (магістрантам) можливість вибору тем, пов'язаних із їхніми індивідуальними нахилами й інтересами.

3.2. Тематика випускних робіт ОКР «спеціаліст» і «магістр» може бути логічним продовженням випускної роботи ОКР «бакалавр».

3.3. Тему ВКР студент (магістрант) обирає самостійно, керуючись пропозиціями наукового керівника. У таких випадках перевага надається темам, котрі продовжують тематику виконаної курсової роботи або безпосередньо пов'язані з місцем майбутньої професійної діяльності випускника. Під час вибору теми необхідно врахувати наявність власних наробок за обраною проблемою, можливість отримання й опрацювання відповідного практичного матеріалу.

Випускник може запропонувати власну тему дослідження за умов відповідного обґрунтування її доцільності й погодження з керівником.

3.4. Відповідно до теми ВКР студенту (магістранту) видається завдання встановленого зразка, складене керівником і затверджене завідувачем кафедри, із зазначенням терміну завершення роботи.

3.5. Тематика обраних студентами (магістрантами) ВКР та їх керівники затверджується наказом ректора університету за поданням вченої ради інституту, погодженим із завідувачем кафедри.

4. ЗАВДАННЯ ДО ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

4.1. Завдання на ВКР має містити:

- найменування вищого навчального закладу, інституту, кафедри, де виконана робота;
- номер та назву спеціальності;
- освітньо-кваліфікаційний рівень фахівця;
- прізвище, ім'я, по батькові студента (магістранта), номер групи та форму навчання;
- тему роботи;
- зміст завдання;
- план виконання ВКР, котрий містить перелік етапів, термін їх виконання та прізвища керівника і консультантів.

4.2. Завдання має бути підписане студентом (магістрантом), керівником та затверджене завідувачем випускової кафедри.

5. ПОРЯДОК ДОПУСКУ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ДО ЗАХИСТУ

5.1. До захисту в ДЕК допускаються ВКР, теми яких затверджені наказом ректора університету, а структура, зміст та якість викладення матеріалу та оформлення відповідають вимогам методичних рекомендацій (вказівок) випускових кафедр і цього Положення, що підтверджено підписами керівника та консультантів роботи (проекту) та наявністю відгуку керівника ВКР.

5.2. Допуск до захисту ВКР у ДЕК здійснюється засіданням випускової кафедри.

5.3. До захисту в ДЕК не допускається ВКР, у якій виявлені принципові недоліки у прийнятих рішеннях, обґрунтуваннях, розрахунках та висновках, суттєві відхилення від вимог державних стандартів, а також ті, які не подані в терміни, встановлені рішеннями випускових кафедр або вченої ради факультету (інституту). Рішення про це приймається на засіданні випускової кафедри, витяг з протоколу якого разом зі службовою завідувача кафедри подаються декану факультету (директору інституту) для підготовки деканатом (директоратом) матеріалів до наказу ректора про відрахування студента.

Введено в дію наказом №212 від 10.12.12р